

til 3 pCt., altsaa en meget væsentlig Forskel, og saa skal Staten endda give Laanen rentefrit i de første 3 Aar. Det vil, hvis man tager en Bygning til 120,000 Kr., sige, at Staten derved kommer til at give Rentefrihed til et Beløb af 10,800 Kr. og at Staten endvidere lider et Rentetab af 600 Kr. aarlig, hvis man regner, at Staten selv maa skaffe Penge til $\frac{1}{2}$ pCt. mere end 3 pCt., og det er endda meget lavt beregnet under de nuværende Forhold. Det er dyrt nok for Staten, men meget billigt for Kommunen, og jeg ser derfor ikke rettere, end at Kommunen, hvis den gik den Vej, vilde komme til at fremstille Boliger paa væsentlig billigere Vilkaar, end de private kunde gøre det. Men deri ligger en meget stor Fare, thi har Kommunen en Gang gjort det og taget Konkurrencen op med de private saaledes, at Kommunen bygger billigere og lejer billigere ud end de private, er dermed ogsaa hele det private Initiativ med Hensyn til Arbejderboliger og smaa Lejligheder taget bort for Fremtiden. Jeg skal ikke udtale mig yderligere om dette Forslag, men kun sige, at jeg for mit Vedkommende ikke vil være i Stand til at slutte mig dertil.

Det andet Forslag gaar ud paa en Ændring i den bestaaende Lov af 1898 § 2, der omhandler Laan til Opførelse af Arbejderboliger, idet Loven af 1898 har fastsat det Beløb, som Statskassen kan udlåne i dette Øjemed, til 2 Millioner, og Forslaget gaar ud paa at forhøje dette Beløb til 4 Millioner. Jeg maa erkende, at der kan være Trang til at forhøje dette Beløb, som Loven af 1898 stillede til Finansministerens Raadighed i det nævnte Øjemed. Forholdet er nemlig dette, at der til Finansministeriet er indkommet ikke faa Andragender om at faa Andel i denne Bevilling, og i Henhold til disse Andragender er der allerede givet Tilsagn til 9 Foreninger om at kunne erholde Laan til et samlet Beløb af 1,900,000 Kr., det vil sige, at paa det nærmeste ere de 2 Millioner Kr. allerede forbrugte. Der er endvidere en Del Andragender, nemlig i alt 8, som maa siges at bero, for saa vidt de ikke ere endelig afslaaede. Nogle af dem have vel faaet Afslag under Henvisning til, at man ikke havde flere Penge, andre bero ligefrem i Ministeriet. Det er 8 Andragender, der vel i alt andrage et Beløb af omtrent 2 Millioner, men det kan jeg ikke sige bestemt, fordi disse Sager ikke ere saaledes behandlede, at man endelig har fastslaaet det Beløb, man agter at låne. Hvis man altsaa forhøjede de 2 Millioner,

der omhandles i Loven, til 4 Millioner, ville vi nu være i Stand til at bevilge Laan til de Andragender, der foreligge, og maaske til et eller to Andragender til. Om man nu skal gaa videre ad denne Vej, kan jo nok være Genstand for forskellige Meninger, og jeg er ikke uden Betænkelighed ved at gaa videre frem, navnlig ogsaa fordi man maa erindre, at de Penge, som Staten saaledes skal udlåne til Arbejderboliger, gaa af Kassebeholdningen, og denne er ikke saa tilstrækkelig, at man kan tænke paa at udlåne større Beløb af den, uden at det vil komme til at mærkes føleligt.

Imidlertid er dette jo et Raisonnement, som jeg ikke kan vente at trænge langt frem med her i denne Sal, blandt andet ogsaa af den Grund, at Loven af 1898 i sin § 1 stiller 2 Millioner til Finansministerens Raadighed til Ombygning af usunde Bydele, og man maa altsaa sige, at da Loven blev given, har man forudsat, at der kunde bruges i alt indtil 4 Millioner til Laan til de i Loven fastsatte Øjemed. Nu er der ikke blevet Brug for de 2 Millioner, som omhandles i Lovens § 1, og jeg er af den Opfattelse, at det ikke er meget rimeligt, at der vil blive Brug for dem. Jeg tror, som jeg tidligere har haft Lejlighed til i denne Sal at henvise til, at Lovens § 1 indeholder Betingelser, som det ikke vil være let at opfylde, hverken for Kommunalbestyrelserne eller for private, der ville foretage Ombygninger af usunde Bydele, saa jeg skulde derfor være villig til at gaa til en Forøgelse af Laanesummen i § 2, naar man saa vil gaa bort fra Bestemmelsen i § 1, hvilket man for saa vidt trøstigt kan gøre, som det vil erindres, at den Gang, vi havde en tilsvarende Bestemmelse i Lov 29de Marts 1887, blev der jo heller ikke Brug for denne Bemyndigelse. Nu har det jo bekræftet sig igen for anden Gang, at denne Bemyndigelse er der ingen Trang til, saa det var vel nok forsvarligt at gaa bort derfra. Derved komme vi jo saa til at begrænse det Beløb, der ifølge Loven kunde bruges, til 4 Millioner, ligesom oprindeligt.

Der er et andet Hensyn at tage her, og det er dette, at de Laan, der gives ifølge Loven, gives jo paa meget billige Vilkaar efter de nuværende Pengeforhold. Loven gaar ud paa, at de paagældende ikke skulle svare mere end 3 pCt. Rente, og det er sikkert nok, at hvis Staten skal gaa til at skaffe Pengene, ville vi komme til at betale mindst $3\frac{1}{2}$ pCt. af disse